

nuorisotakuu

Etelä-Suomen aluehallintovirasto selvitti nuorisotakuun toteutumista toimialueellaan

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on julkaissut raportin nuorisotakuun toteutumisesta alueellaan. Raportissa käsitellään nuorisolain mukaisten nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toimintaa sekä nuorten työpajatoimintaa ja etsivää nuorisotyötä.

Nuorten ohjaus- ja palveluverkostoissa tulee nuorisolain mukaan olla kunnan eri hallinnonalojen edustusta sekä poliisiin ja TE-toimiston edustajat valtionhallinnosta. Valtaosassa alueen kuntia verkostot ovat olemassa tai rakenteilla. Lakisääteisistä osallistujatahoista puuttuivat useimmin TE-palvelut, mikä on ongelmallista nuorisotakuun toteutumisen kannalta.

Raportissa esitellään työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön tilaa maakunnittain sekä koko maan tilanteeseen verrattuna. Erot ovat merkittäviä.

Nuorten työpajojen osalta tarkastellaan työpajanuorten lähtökohtia sekä mihin työpajoilta ohjaututaan. Etsivän nuorisotyön kohdalla tehdään samankaltaista tarkastelua. Käytettävissä on myös tietoja aiemmilta vuosilta, jolloin on mahdollista havaita muutostrendejä. Esimerkiksi etsivän nuorisotyön asiakaskunta on muutaman toimintavuoden aikana nuorentunut.

Julkaisu pohjautuu opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2013 toteuttamien valtakunnallisten toimintakyselyjen tuloksiin.

[Nuorisotakuun toteutuminen nuorisotoimen näkökulmasta. Tietoja vuosilta 2012-2013 \(pdf\)](#)

Etelä-Suomen aluehallintoviraston julkaisuja 31/2014 (opetus- ja kulttuuritoimi).

Seutukunnallisia ja alueellisia tapaamisia nuorisotakuun tiimoilta

Syksyn 2013 ja tämän kevään aikana on järjestetty eri puolilla Etelä-Suomea useita nuorisotakuuta käsitteleviä tilaisuuksia. Nuorisotakuun välipaloja -nimellä järjestetyt tapaamiset on toteutettu Uudenmaan ja Hämeen ELY-keskusten alueilla. Kaakkois-Suomessa nuorten ohjaus- ja palveluverkostoja tavataan kuluvan toukokuun aikana.

Monialaisiin ja moniammatillisiin tapaamisiin on kokoontunut laajasti nuorten parissa työskenteleviä eri alojen ammattilaisia. Kunnista on ollut mukana nuorisotyön, sosiaalityön ja opetustoimen edustajia, valtionhallinnosta on osallistunut erityisesti TE-toimistojen asiantuntijoita sekä toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäjiä. Tilaisuuksissa on ollut myös yrittäjien edustus.

Tapaamisissa on noussut esiin toimijoiden välisen yhteistyön merkitys. Tätä keskustelua on käyty varsinkin etsivän nuorisotyön ja TE-toimistojen asiantuntijoiden kesken. Tilaisuuksista on otettu kaikki hyöty irti: on sovittu palaveriaikoja, nimetty yhteyshenkilöitä ja tutustuttu henkilökohtaisesti.

Paljon on myös ratkottu erilaisiin nivelvaiheisiin liittyviä kysymyksiä, erityisesti haasteita jotka osuvat nuorten siirtymiseen peruskoulusta toiselle asteelle. Myös toisen asteen keskeyttämiseen johdaviin syihin on paneuduttu. Alueellinen yhteistyö on saanut osakseen konkreettisia kehittämistoimia.

Nuorisotakuun hyviä käytäntöjä

Edellä mainituissa tilaisuuksissa, kuten myös Kuntoutussäätiön tekemässä nuorisotakuun toteutumista käsittelevässä tutkimuksessa, on noussut esille tarve löytää ja levittää hyviä käytäntöjä. Kattavaa katsausta odotellessa kannattaa nostaa esiin kuntatapaamisissa tulleita hyviä käytäntöjä. Nämä esimerkit eivät edusta toimijatahon koko nuorisotakuun toteuttamismallia.

Strategisen / poliittisen tason esimerkkejä ja mallinnuksia:

- **Mäntsälässä** on kehitelty nuorisotakuun toteutumista seuraavalle ryhmälle **vuosikello**. Ryhmä voi sen mukaisesti kutsua sidosryhmätapaamisiin ulkopuolisia asiantuntijoita (nuoret, yrittäjät, keskeyttäjät jne.) Vuosikellon mukaan huolehditaan myös tilastoinnin seurannasta.
- **Hyvinkäällä** nuorten ohjaus- ja palveluverkosto käyttää kehittämishankkeessa suunniteltuja **malliasiakirjapohjia**. Katso: Gretscher A & Mulari T (2013) *Ryhmistä verkostoksi ja verkoston toiminta laadukkaaksi*. Löytyvät www.nuorisotutkimus.fi -sivustolta
- **Kotkalaisille** nuorille suunnatut palvelut löytyvät netistä kolmisivuiselta **palvelukartalta**, jossa palvelut on ryhmitelty sen mukaan onko nuori opiskelija, työssä tai työtön. Palvelukartta sisältää linkkejä tärkeisiin sivustoihin sekä alueen palveluihin. Palvelukartta löytyy [täältä](#).
- **Porvoossa** nuorten asumisen tukeminen on mallinnettu monialaisesti ja moniammatillisesti.

Nuorten Taidepaja esiintyi Lappeenrannan TERVE-SOS tapahtumassa 8.5.2014.

Kuva: Tiina Hailla /Eloisa ikä

- **Lappeenrannassa** on parikymmenvuotiset perinteet lasten ja nuorten hyvinvointiselontekojen tekemisestä. *Nuoren polku peruskoulun jälkeen* -alatyöryhmä vastaa nuorisotakuuseen liittyvistä asioista. Lisää tietoa löytyy [täältä](#).

- **Heinolassa** kootaan **Nuorisotakuu Heinolassa -raporttia**, josta käy esille palveluiden kuvaus, tilannekatsaus sekä toimenpide-ehdotukset.
- **Raaseporissa** kaikki **työllisyysasiat on koottu yhteen** työllisyyspalvelutuotanto-osastoon, jonka alaisuudessa nuorisoyksikkö työskentelee.

Toimeenpanon ja toteutuksen esimerkkejä

- Toistemme tunteminen lisää yhteydenoton vaivattomuutta. Monilla paikkakunnilla on sovittu **yhteisiä palaverieita** TE-toimiston asiantuntijoiden ja etsivän nuorisotyön / työpajaohjaajien kesken. Säännölliset tapaamiset auttavat myös yli henkilöstövaihdosten. Tarvetta tähän on lisännyt myös TE-toimistojen toimipisteiden vähentäminen.
- Nuoren aloittaessa työpajalla tai etsivän työn palveluissa aikuissosiaalityöntekijä ja etsivä nuorisotyöntekijä / työpajaohjaaja toteuttavat yhdessä **alkukartoituksen** nuoren kanssa.
- Lappeenrannassa nuoria koottiin yhteen **kertomaan**, millaisia tarpeita ja ideoita heillä on nuorisotakuun toteuttamisesta. On hyvä, jos nuorilla on erilaisia taustoja, kuten eri koulumuotoja, työpajataustaa jne. Työskentelyssä oli mukana kaupungin nuorisotakuusta vastaavan ryhmän jäseniä sparraamassa keskustelua.

Kuvat: Liisa Sahi

- **Järvenpäässä matalan kynnyksen palvelutoimintaa** on keskitetty Nuorisokeskukseen, josta löytyvät Ohjaamon palveluohjaus, etsivä nuorisotyö, työpajat, Jopo ja jatkuuokka, nuorisoneuvola sekä sosiaali-, mielenterveys- ja päihdetyö. Lisätietoa [täältä](#).

On myös monia muita hyviä toimintatapoja. Tässä oli vain murto-osa alueen mainioista tavoista vastata nuorisotakuun haasteisiin. Osaamista ja ideoita kannattaa edelleenkin jakaa toisten kanssa!

Nuorisotakuun toteuttamiseen löytyy malleja myös Innokylästä, www.innokyla.fi, sivulla on kattavat hakutoiminnot. Sivustolla www.nuorisotakuu.fi on hyviä käytännön esimerkkejä.

Nuorisotakuun ensimmäinen vuosi

Hallitus piti 9.4.2014 tiedotustilaisuuden nuorisotakuun ensimmäisen vuoden tuloksista. Tiedotustilaisuuden webcasting ja materiaalit löytyvät www.nuorisotakuu.fi -sivustolta.

Tutkimustietoa nuorisotakuun toteutumisesta

Työ- ja elinkeinoministeriön Kuntoutussäätiöllä teettämän tutkimuksen mukaan yli puolet nuorisotakuun toimijoista on jo muuttanut toimintatapojaan nuorten hyväksi. TE-toimistot, kunnat, työnantajat, oppilaitokset ja muut toimijat ovat tiivistäneet yhteistyötä ja kehittäneet palveluja nuorille sekä ohjanneet nuoria näihin palveluihin.

Kuntoutussäätiön mukaan nuorisotakuussa on silti paljon kehitettävää. Erityisesti nuorten sosiaali- ja terveystalvuuja tarvitaan lisää. Suurin haaste on päihde- ja mielenterveyspalvelujen riittämättömyys. [Lue lisää.](#)

Etelä-Suomen aluehallintovirasto myönsi valtionavustukset etsivään nuorisotyöhön ja nuorten työpajatoimintaan

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt 3,8 miljoonaa euroa valtionavustuksia nuorten työpajatoimintaan alueella. Valtionavustuksella tuetaan yli 5 000 nuorta noin 350 ammattilaisen voimin.

Etsivään nuorisotyöhön myönnettiin valtionavustuksia lähes 3,7 miljoonaa euroa toimialueelle. Valtionavustusta sai 53 hakijaa. Määrärahalta tuetaan 123 etsivän nuorisotyön työntekijän kuluja.

Tulossa olevia maksuttomia tilaisuuksia ja koulutuksia

Nuorisotakuufoorumi, Helsinki 27.5.2014 Yhdessä Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry:n kanssa, www.alli.fi

Nuoret takuulla kuntoon, Lappeenranta 11.9.2014, www.avi.fi → Etelä-Suomi → tapahtumat ja koulutukset

Luettavaa Nuorisotakuusta

Nuorisotakuun arki ja politiikka

Nuorisotutkimusverkoston julkaisema pamfletti *Nuorisotakuun arki ja politiikka* pureutuu nuorisotakuuseen 46 kirjoituksen voimin. Nuorisotakuuta tarkastellaan mm. nuorten, päättäjien, kunnan, yrittäjien, virkamiesten ja nuorisotyöntekijöiden näkökulmista. Kirjoittajina on suuri joukko eturivin nuorisopolitiikan, tutkimuksen ja nuorten parissa tehtävän työn asiantuntijoita. Julkaisu löytyy [täältä](#).

Opas nuorten ohjaus- ja palveluverkostoille

Sosiaalikehityksen julkaisema opas on käytännönläheinen ja ideoiva. Verkkojulkaisun ovat toimittaneet **Kirsti Mäensivu** ja **Ulla Rasimus**. Uusi julkaisu tämäkin. Opas löytyy [täältä](#)

Yhteisellä työllä parempaa

Sosiaalikehityksen julkaisema opas, joka on lähetetty painettuna kuntiin. Julkaisun ovat toimittaneet **Tapio Kuure** ja **Jukka Lidman**. Löytyy myös verkkojulkaisuna [täältä](#).

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, opetus- ja kulttuuritoimen vastuualue nuorisotoimen henkilöstö, [etunimi.sukunimi\(at\)avi.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)avi.fi)

Sanna Puura, ylitarkastaja, etsivä nuorisotyö, lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma

Tiina Mattila, suunnittelija, työpajat

Mari Puhakka, suunnittelija, Lasten ja nuorten harrastustoiminta sekä nuorisotyön paikalliset kehittämishankkeet

Liisa Sahi, suunnittelija, nuorisotakuu